

broj 54/55
proljeće / ljeto 2021.
BESPLATNO
KVARTOVSKO
GLASILO

GLAS TREŠNJEVKE

PREDSTAVA
»GLAS LJUBAVI«
U CEKATEU

RAZGOVOR S
BRANKOM ANČIĆ
— PRVOM CIJEPLJENOM
OSOBOM U RH

POZNATI IZ SUSJEDSTVA
VLADO KALEMBER

URBANA OBNOVA

*Potpuna preobrazba
trešnjevačke tržnice*

RIJEČ UREDNICE

Dragi Trešnjevčani i Trešnjevčanke,

pred vama je proljetno-ljetni broj. Kao i uvijek, za vas smo se potrudili istražiti novosti u kvartu i donijeti zanimljive teme.

Osvrćemo se na rad vijeća gradskih četvrti koja su mnogo novca uložila u uređenje zelenih površina, vježbališta, igrališta, oplemenjivanje sportskih površina te obnovu škola i vrtića, a sve radi poboljšanja kvalitete života građana i učinkovitijeg provođenja vremena na otvorenome.

Donosimo i pregled događanja u CeKaTeu, unatoč epidemiološkoj »skučenosti«. Izdvajamo poetsko-glazbeni koncert makedonsko-hrvatske dive Kostadinke Velkovske kojim se nakon dvije godine vratila na scenu, *online* književne susrete i Festival dječje knjige, izložbu fotografija »Trešnjevka za deset«, a nismo propustili ni Međunarodni dan žena na Trešnjevcima. U ovom broju najavljujemo i nadolazeći projekt »Trešnjevka se budi« čiji je cilj oživljavanje glavnih trešnjevačkih prometnica, Ozaljske i Tratinske ulice.

Razgovarali smo s Brankom Ančić, prvom cijepljenom gospodrom u Hrvatskoj, koja nam je ispričala svoje dojmova. Također, u ovom broju možete pročitati i priču o željeznim pumpama za vodu, popularnog naziva franceki, i ekipi iz kolektiva uličnih umjetnika »Pimp my Pump« koja se bavi njihovim oslikavanjem.

Posjetili smo i arhitektonski studio FM Arhitektura čija se projektna ideja za preobrazbu trešnjevačke tržnice na urbanističko-arhitektonskom natječaju »Prostor središta Trešnjevke« posebno izdvojila.

Kao i uvijek, tu je naša redovita kolumna Dubravke Miljković, ovoga puta na temu »U potrazi sa smislom«, a popili smo i *online* kavu s Vladom Kalemberom koji je našoj redakciji otkrio svoje trešnjevačke navike.

Za sam kraj, neizostavni povjesni feljton, i to ovoga puta o Lužničkoj ulici, ulici koja zapravo nikad nije postojala.

Javljavajte nam se i dalje s prijedlozima i komentarima...

Zorana Ćetković

Novosti iz četvrti

Idemo u CeKaTe

Trešnjevačka posla

Poznati iz susjedstva

Povjesni feljton

Trešnjevka-jug

str. 4–6

Trešnjevka-sjever

str. 7–9

PROJEKT »TREŠNJEVKA SE BUDI!«

Život Trešnjevke iz ženskoga kuta

str. 10–11

NOVA POETSKO-GLAZBENA PREDSTAVA

»Glas ljubavi« u CeKaTeu

str. 12

FESTIVAL DJEĆE KNJIGE

Zoom-susreti zamijenili razgovore uživo

str. 13

GALERIJA »MODULOR«

Trešnjevačka za 10

str. 14

URBANA OBNOVA

Potpuna preobrazba tržnice

str. 15–16

KANU KLUB »KONČAR«

70 godina kluba s jarunskog jezera

str. 16–17

RTL

Nacionalna televizija iz kvarta

str. 18–19

BRANKA ANIČIĆ

Cjepiva su čudo znanosti

str. 20

Kolektiv

»Pimp my Pump«

str. 21

Željeznicom u

trešnjevačku budućnost

str. 22

Kolumna Dubravke

Miljković

str. 23

INTERVJU: VLADIMIR KALEMBER

U moje su vrijeme dečki iz Trnja sa strahom išli na Trešnjevku

str. 24–25

LUŽNIČKA ULICA

Ulica koja nikad nije postojala

str. 26–27

TREŠ NJEV KA— SJEV ER

Dječje igralište u Parku pravednika

Tekst: Vesna Rems

Foto: Zorana Ćetković, Željko Lovrić

*Mandat obilježila
obnova škola i vrtića*

U školi Voltino u Vinkovačkoj i školi Rudeš u Jablanskoj ulici uređeni su glavni ulazi, u OŠ Ljubljjanica uređeno je dječje igralište, u školi Augusta Šenoe na Selskoj nabavljene su i postavljene pametne ploče

ZELENILO KAO PRIORITET

Vijeće gradsko četvrti Trešnjevka – sjever službeno je raspушteno 8. travnja 2021. godine. Pogledajmo što je obilježilo rad vijećnika u proteklim godinama i po čemu će ga građani najviše pamtitи.

Dječje igralište u Susedgradskoj ulici

U Vijeću se rado hvale kako su izuzetnu pažnju poklanjali uređivanju zelenih površina jer je ova gradska četvrt prenaseljena, preizgrađena i previše betonizirana. »Nema velikih zelenih zona poput onih na Jarunu, tako da je svaki izlazak djece u vanjski prostor popraćen brojnim opasnostima«, ističu u Vijeću te dodaju kako se gotovo sva dječja igrališta nalaze uz veću ili manju prometnicu, zbog čega se obnova starih i gradnja novih igrališta posebno pomno mora planirati te obavezno ograditi visokim ogradama.

Uistinu, u protekle je četiri godine bilo mnogo takvih vrijednih investicija, a sjetit ćemo se samo nekih. Uređena su i ograđena igrališta u Vinkovačkoj, tri manja između neobodera u Susedgradskoj, igralište na križanju Šetališta Jurija Gagarina i Ulice Florijana Andrašeca, na Prilazu Grge Antunca, na Fallerovu šetalištu, u Šibenskoj, Brozovoj, Golikovoj, Jablanskoj i Pasarićevoj ulici, a novo ruho dobilo je dječje igralište u Parku pravednika među narodima i u Parku Stara Trešnjevka. Sagrađena su vrijedna vježbališta za odrasle u Lazinskoj i Parku Stara Trešnjevka, a uređen je i park za pse na križanju Selske i Zagorske.

Crkva sv. Leopolda Mandića

OBNAVLJANJE ŠKOLA, VRTIĆA...

Velik dio novca Vijeće je usmjeralo u uređenja dotrajalih školskih i vrtičkih prostorija i dvorišta. Uređen je prilaz OŠ Julija Klovića na Novoj cesti, a u istoj se školi finansiralo postavljanje pametnih ploča u učionicama te novih garderobnih ormarića u hodnicima. U školi Voltino u Vinkovačkoj i školi Rudeš u Jablanskoj ulici uređeni su glavni ulazi, u oš Ljubljana uređeno je dječje igralište, u školi Augusta Šenoe na Selskoj nabavljene su i postavljene pametne ploče, u Centru za odgoj i obrazovanje u Zagorskoj financirano je uređenje stubišta i hodnika.

Iz plana je, već tradicionalno, izdvojen novac za uređenje sanitarnog čvora i okoliša doma za starije osobe u Drenovačkoj, a zadovoljni mogu biti i sportaši. Hokejski centar u Zagorskoj, Nogometni klub »Sparta« u Klanječkoj te Nogometni klub Trešnjevka iz plana za komunalne aktivnosti dobili su obnovljene sportske terene i prostorije klubova.

Na brojnim je kolnicima nov sloj asfalta, a istaknut ćemo tek one najvažnije: Severinska, Mitrovačka, Taborska, Labinska, Kalnička i Drežnička, Valjavčeva, Cetingradska. Uređeni su nogostupi na Novoj cesti i u Ozaljskoj.

Vijeće gradske četvrti izdašno je, iz plana za poboljšanje komunalne infrastrukture gradske četvrti, ubacivalo u škrabici crkve Svetog Leopolda Mandića.

PLAN KOMUNALNIH AKTIVNOSTI ZA 2021. GODINU

Vijeće je na 46. sjednici, koja je održana 23. veljače 2021., donijelo Plan komunalnih aktivnosti za 2021. godinu. Tim planom, koji je težak 10,4 milijuna kuna, građani će ponovo najizdašnije financirati uređenje zelenih površina i dječjih igrališta, s iznosom od gotovo 3 milijuna kuna, dok je za uređivanje i asfaltiranje kolnika planirano oko 2 milijuna. Najviše sredstava usmjereno je na radove u Mjesnom odboru Rudeš (1,8 milijuna), zatim po 1,2 milijuna za M.O Dr. A. Starčević i Pongračevu, oko milijun kuna za akcije u mjesnim odborima Stara Trešnjevka, „S. S. Kranjčević“ i Ciglenica, oko 800.000 kuna u mjesnim odborima „A. Mihanović“ i „Samoborček“ te najmanje, nešto više od 600.000 kuna za aktivnosti u mjesnim odborima „Nikola Tesla“ i Ljubljana.

Za pomoć javnim objektima – školama, vrtićima, domovima umirovljenika i sportskim klubovima – planirano je 2,88 milijuna kuna. Uređivat će se dječja igrališta u vrtiću »Zvončić« u Hanamanovoj 3, oš kralja Tomislava, dvorište u dv Grigora Viteza u Ratarskoj, u vrtiću Matija Gubec u Dugavskoj, vrtići Trešnjevka u Trakošćanskoj i u Badališevoj te igralište i dvorište IX. gimnazije u Dobojskoj ulici. I stari objekti doma za starije osobe u Drenovačkoj dobit će nove ugradbene ormare, sanitарне čvorove te novo zelenilo i klupe u prostranome parku oko domskih zgrada, sve ukupno vrijedno oko 400.000 kuna.

U Planu komunalnih aktivnosti za 2021. godinu ponovo se našla župa Sv. Leopolda Mandića s iznosom od 238.000 kuna za uređenje pastoralnog centra, za što je Vijeće je i u prethodnoj godini izdvojilo 428.000 kuna.

Akcija gradnje dječjeg igrališta na Novoj cesti kod broja 4 ponovo je aktualizirana, i to nakon što je dugi godina na čekanju zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa. U planu je i gradnja dječjeg igrališta u Ulici Bogdana Ogrizovića kod broja 42. U 2021. godini planira se niz trim-parkova, i to u Jablanskoj 70 – 72, u Ratarskoj 7 – 13, na križanju Puljske i Ozaljske, a proširit će se i dva već postojeća, onaj na Fallerovu šetalištu i u Ulici Dragutina Golika.

Park pravednika među narodima kod Zagorske dobit će nove staze i drvoređe, a na križanju Fallerova šetališta i Voćarskog puta osvanut će novi park za pse.

Planova je, kao i svake godine puno, a nadamo se da će plan komunalnih aktivnosti biti dovoljno velik da pokrije sve planirane aktivnosti.

RAZGOVOR S IVANOM BUTORCEM

Uređenjem parkova oplemenili smo naše naselje

6

GT: Koliko ste zadovoljni svojim radom i radom vijećnika u proteklom razdoblju?

— Vijeće je redovno provodilo svoje aktivnosti propisane poslovnikom i svojim je radom nastojalo učiniti boljim neke stvari na našoj Trešnjevcu, a koje se uglavnom odnose na poboljšanje i unapređenje komunalne infrastrukture.

GT: Koje biste aktivnosti istaknuli kao najvažnije za građane?

— Kad me pitate koju bih akciju istaknuo, moram reći da nemam potrebu isticati posebno pojedinačne akcije koje su realizirane na Trešnjevcu jer su meni osobno podjednako sve bitne, bez obzira na njihovu veličinu i namjenu, a svatko tko želi biti detaljnije upućen u naš PKA, to može učiniti na službenim stranicama Grada Zagreba, gdje je naš plan objavljen.

GT: Koje su bile najdraže vama?

— Posebno ću istaknuti uređivanje, obnovu i gradnju dječjih parkova, trim-parkova i parkova za pse na našim zelenim površinama, jer znamo da je Trešnjevka jedan od najizgrađenijih kvartova u gradu te smo ih na taj način sačuvali i oplemenili, kako bi ih što više naših sugrađana moglo koristiti i kvalitetnije boraviti na otvorenom.

GT: Što biste istaknuli kao najbolje iskustvo u radu Vijeća?

— Sad kad je vrijeme sve toplige i pogodnije za boravak na otvorenom i kad vidim dječe

parkove i trim-parkove prepune djece i mlađih, a koje smo obnovili i uredili, ispunjava me veselje jer time dobivam potvrdu da je Vijeće donosilo dobre odluke te mislim da bi i dalje trebalo nastaviti ići ovim smjerom.

GT: Što ćete pamtitи kao najteže iskustvo?

— Nažalost uvijek ima više potreba nego što Vijeće ima finansijskih mogućnosti pa će neki prijedlozi i potrebe ostati za rješavanje novom sazivu vijeća u sljedećem razdoblju, tj. mandatu. Ali i u takvim okolnostima, kad se pogleda što je sve Vijeće realiziralo unatrag četiri protekle godine, smatram da je puno toga učinjeno, kako na uređivanju ulica i nogostupa, tako i na pruženoj pomoći za uređivanje dječjim vrtićima, osnovnim i srednjim školama, župama, domovima umirovljenika, dobrovoljnim vatrogasnim društвima, Centru za kulturu Trešnjevka, Kazalištu »Trešnja« i drugima. Također, nadam se da će u sljedećem razdoblju Gradska skupština donositi odluke u smjeru daljnje decentralizacije i većih ovlasti vijeća gradskih četvrti kako bi vijeća bila što samostalnija i neovisnija u svojem radu i donošenju odluka, a time, vjerujem, i na boljoj usluzi sugrađanima. Naravno, i uz veću odgovornost koja proizlazi iz toga.

GT: Što biste za kraj poručili građanima?

— I na kraju, iskoristio bih prigodu i svim Trešnjevcima zaželio svako dobro, zahvalio na suradnji u ove protekle četiri godine, na puno dobrih ideja, prijedloga, inicijativa i sugestija.

TREŠNJEVKA-JUG

Tekst: Vesna Rems
Foto: Veselko Leutar

Najviše novca uloženo za zelenu Trešnjevku

U prošlom sazivu vijećnici su zaprimili i riješili 399 raznih podnesaka građana

Vijeće gradske četvrti Trešnjevka – jug prestalo je s radom 8. travnja 2021. godine. Oprštajući se od vijećnika, osvrnimo se ukratko na posljedne četiri godine.

Najviše sredstava u protekle četiri godine, ponosni su u Vijeću, uloženo je u uređivanje zelenih površina pa je, ističu, Trešnjevka – jug bogata zelenilom i javnim vježbalištima, igralištima i sportskim površinama. Među njima je i zelena površina u Ulici Franje Fusa 4, za koje je iz proračuna malih komunalnih aktivnosti uloženo više od milijun kuna. Vrijedna igrališta i zelene površine uređene su u Predovečkoj 9, na Poljani Zdenka Mikine, u Ulici Vladimira Filakovca kod broja 2, Albaharijevoj 2, Našičkoj 11 do 17, Jarnovićevoj 7 do 11, Srpanjskoj 6 te brojna druga. Za te je aktivnosti u 2017. godini uloženo gotovo 10 milijuna kuna, u 2018. godini više od pet milijuna, u 2019. godini sedam, a u 2020. godini oko tri milijuna kuna.

OBNAVLJANJE I ASFALTIRANJE KOLNIKA

U Vijeću ističu kako su znatna sredstva ulagali u uređivanje i asfaltiranje ulica. U tu je svrhu u 2017. godini potrošeno više od pet milijuna kuna, u 2018. godini oko dva, u 2019. oko tri, a u 2020. godini oko četiri milijuna kuna.

Asfaltirana je dugačka šetnica u Prečkom između Tijardovićeve ulice i Zagrebačke avenije od Baranovićeve do Ulice Slavenskoga. Obnovljena su brojna školska dvorišta, poput igrališta OŠ Josipa Račića

te atletske staze, košarkaško i odbojkaško igralište u OŠ Prečko. Valja još istaknuti atletsku stazu, dječje igralište i stolove za ping-pong u OŠ Vrbani te vježbališta za odrasle na Poljani Z. Dražića, Gredicama, Parku 149. brigade HV-a te u Ulici V. Filakovca i Petrovaradinskoj. Mislilo se i na kućne ljubimce koji su sve češći ukućani otuđenim stanovnicima grada pa su sagrađeni novi parkovi za pse na Knežiji i u Prečkom, a ogradiena je i namjenska površina za pse unutar RŠC-a Jarun.

U prošloj godini Vijeće je

održalo 14 sjednica s ukupno 98 točaka dnevnog reda na kojima je donesen 131 akt. Vijećnici su zaprimili i riješili 399 raznih podnesaka građana. Vijeće je pomoglo u financiranju našega kvartovskoga glasila, izradi plakata »Ambrozija« i roll-upa s grbom i natpisom Grada Zagreba, financiralo je nabavu lampaša u povodu projekta »Trešnjevka – Vukovar – Škabrnja – Domovinski rat 91.« u dane 16. i 17. studenoga 2020. godine, kao i u povodu obilježavanja Dana sjećanja na Vukovar i Dana 149. brigade.

PLANOVNI ZA 2021. GODINU

Vijeće je donijelo Plan komunalnih aktivnosti za 2021. godinu, težak 12,962.000 kuna. U planu je uređenje sportskog igrališta OŠ Bartola Kašića u Vrisničkoj, dječje igralište u Našičkoj kod broja 6 i na lokaciji Lopatinečka – Vrbani – Cenkovečka. U Parku Emila Cossetta uredit će se vježbalište za mlade te pješačka staza istočno od zgrade Ulica majstora Radovana između brojeva 10 - 16.

Za gradnju Društvenog doma Gajevo predviđeno je 500.000 kuna, a znatan iznos (više od milijun kuna) planiran je za četvrtu etapu gradnje Društvenog doma Gajevo, što je akcija prenesena iz 2020. godine.

Vrijedno je istaknuti uređivanje nogostupa na nekoliko lokacija, i to istočni nogostup Ulice Hrvatskog sokola od F. Wolfa do I. L. Ribara (akcija vrijedna 530.000 kuna), istočni nogostup Selske od Horvaćanske do Zagrebačke avenije (vrijedan gotovo milijun kuna), nogostup između Poljane Zvonimira Dražića i Omiške ulice (u vrijednosti oko 400.000 kuna) te Jarnovićeve od broja 1 do 11 (više od 700.000 kuna).

Ukupan proračun za aktivnosti u 2021. godini raspoređen je jednakomjerno na svih šest mjesnih odbora. Neznatno više dobit će Mjesni odbor Jarun (2,5 milijuna) i MO Prečko (2,3 milijuna), oko dva milijuna dobit će Knežija i Vrbani, a više od 1,8 milijuna kuna odlazi u MO Gajevo i Horvati – Srednjaci.

KAPITALNI PROJEKTI NA ČEKANJU

Na jednoj od svojih posljednjih sjednica, koja je održana potkraj siječnja 2021. godine, Vijeće je definiralo prioritetne ciljeve za sljedeće razdoblje, a to su: poticanje raznih aktivnosti i programa javnih ustanova, udruženja građana (prijerice, aktivnosti Centra za kulturu Trešnjevka u obilježavanju dana mjesnih odbora, besplatne radionice za sve uzraste građana, rad Centra za edukaciju i savjetovanje »Sunce« - savjetovalište u zajednici, program »Sport za sve«-programi u prostorima društvenih domova, završetak gradnje Društvenog doma Gajevo, gradnja gerontoškog centra u Jarnovićevoj ulici, gradnja višenamjenskog objekta (dom zdravlja, društveni dom i knjižnica) u MO-u Vrbani, gradnja dječjeg vrtića u Našičkoj ulici, pokretanje inicijative za gradnju fiksнog reciklažnog dvorišta, podzemnih spremnika i komunalne ispostave podružnice Čistoća, pokretanje inicijative za gradnju mosta Jarun preko Save, dogradnja Dječjeg vrtića Matije Gupca te gradnja zamjenskog objekta OŠ Horvati.

Igralište OŠ Bartola Kašića

RAZGOVOR S DANIELOM SAMARŽIJOM

Djela se u našem naselju vide

Na kraju, razgovarali smo i s posljednjim predsjednikom Vijeća gradske četvrti Trešnjevka – jug Danijelom Samaržijom koji će štafetu palicu predati svom nasljedniku, a tko će ga znati, možda i on produži utrku jer, kako sam kaže, kandidirat će se rado. Smatra da s dosadašnjim iskustvom i zalaganjem može pridonijeti boljem razvoju svog rodnog Zagreba i Trešnjevke – jug. Kaže kako ga najbolje opisuju stihovi balade: »Zagrebačkim ulicama cesta mog života teče, njegova me radost blaži, njegova me rana peče.«

GT: Koliko ste zadovoljni postignućima u Vijeću u proteklom razdoblju?

— S obzirom na okolnosti u kojima je Vijeće radilo, pogotovo u zadnjem dijelu mandata, a konkretno mislim na potres, poplavu i koronavirus, ja sam zadovoljan. Uvijek može bolje, ali djela se vide u našem naselju.

GT: Koje biste aktivnosti istaknuli kao najvažnije za građane?

— Teško je istaknuti najvažnije kad ih je mnogo bitnih. Ipk bih izdvojio gradnju dječjeg vrtića na Vrbanima, završnu fazu gradnje i uređenja Društvenog doma Gajevo, uređenje nogometnog igrališta Nogometnog kluba Prečko, a osobito me veseli uređenje sportskog igrališta Osnovne škole »Bartol Kašić« na Jarunu koje, nakon tridesetak godina korištenja, napokon ide u obnovu. Navedene su aktivnosti od velike važnosti za sve stanovnika Trešnjevke – jug, svih uzrasta i afiniteta.

GT: Koje su vam aktivnosti bile najdraže?

— Meni je osobno najdraže bilo što smo kao Vijeće bili suorganizator raznih manifestacija i događanja poput nogometnog turnira, dana mjesnih odbora, skupštine udruga umirovljenika, različitih predstava i drugo. Ti su događaji za mene bili dragocjeni jer sam se tamo susretao s mnogim građanima, slušao njihove prijedloge, pohvale, ali i kritike. Kroz te aktivnosti uvidio sam da naša Trešnjevka – jug nije samo velika spavaonica, nego naselje koje ima srce i dušu.

GT: Što biste istaknuli kao najbolje iskustvo u radu Vijeća?

— Najbolje je iskustvo kad vidiš da trud i zalaganje Vijeća i vijećnika urodi plodom. Izdvojio

bih primjer kad je Vijeće ustupilo Dobrovoljnom vatrogasnemu društvu Jarun zgradu za rad i njihove potrebe, kako bi nakon dugo godina »beskućništva« napokon dobili svoj vatrogasnici dom. Prije toga DVD Jarun bio je u problemima, a nakon ove promjene svakim je danom sve bolji i bolji, pridružuju se novi mladi članovi, provode edukacije učenika po školama pa DVD Jarun postaje jedan od najboljih DVD-a ne samo na Trešnjevcima, nego i u Zagrebu.

GT: Što ćete pamtitи kao najteže iskustvo?

— Meni je teško kad uz veliko zalaganje, zahtjeve, dopise i brojne sastanke ne uspiješ doći do cilja koji je prijeko potreban za naselje i stanovnike. Kao primjer izdvojio bih situaciju oko gradnje Društvenog doma Vrbani s pripadajućom zdravstvenom stanicom i knjižnicom na MO-u Vrbani. Nažalost, objekt nemamo sagrađen, ali uz Božju pomoć vjerujem da će u sljedećem mandatu biti jer smo dosta toga pripremili kroz pripremnu dokumentaciju.

GT: Što biste poručili građanima za kraj?

— Svaki novi mandat treba biti korak više u nastojanju da se pruži što kvalitetniji i ugodniji život u našem naselju. Mi smo u našem mandatu to i ostvarili. Vjerujem da će novi saziv vijeća gradske četvrti Trešnjevka – jug biti još kvalitetniji u borbi za što kvalitetniji i ugodniji život. A građanima bih poručio kako je ovaj saziv u posljednje četiri godine pokušao, bez obzira na velike teškoće, i velikim dijelom i uspio učiniti naše naselje ugodnim mjestom za život. Uredivali smo parkove, staze, dječja i nogometna igrališta, asfaltirali ulice, uređivali društvene prostorije u mjesnim odborima. Vjerujem da i u budućnosti možemo zajedno graditi našu gradsku četvrt.

PROJEKT »TREŠNJEVKA SE BUDI!«

Život Trešnjevke iz ženskoga kuta

Tekst: Vanja Radovanović
Foto: Saša Martinović Kunivić

Projekt »Mapiranje Trešnjevke« Centra za kulturu Trešnjevka počeo je ove godine svoje aktivnosti početkom ožujka, u danu kad se u zraku već mogao naslutiti miris proljeća, točno na Međunarodni dan žena, 8. ožujka.

Najvažniji projekt ove je sezone »Trešnjevka se budi!«, akcija čiji je cilj oživljavanje glavnih trešnjevačkih prometnica, Tratinske i Ozaljske. Početak te akcije označen je upravo na Dan žena, i to s nekoliko aktivnosti koje su bile raspoređene duž Tratinske i Ozaljske ulice. Želja je organizatora bila da taj dan bude u znaku uvažavanja te dijaloga žena i muškaraca kako bismo se međusobno nadopunjavalici i podržavali te zajednički kreirali svijeta oko nas i u nama samima. Stoga, taj je dan bio zamišljen kao dan u kojem će i žene i muškarci slaviti »ženskost« i »ženstvenost« (što god pod time podrazumijevali) te ženski doprinos svijetu u kojem živimo.

Tratinsku je ulicu toga dana ukrasila prigodna izložba slika, skulptura i keramike »Njoj« u prostorima Hrvatskog likovnog društva, Tratinska 15. Na izložbi su bili predstavljeni radovi dvadeset i pet umjetnica i umjetnika vrlo raznovrsnog

likovnog izričaja. Također, u izlozima nekoliko prodavaonica, ureda i obrtničkih radnji Tratin-ske ulice (Optika Trešnja, Amadeus, Auris design, Citroen, SD interijeri, Amrita Mistika, Pipa Plus) bile su izložene fotografije Borisa Adameka, stanara Tratinske ulice.

Treba napomenuti da su toga dana akciju podurli i cvjećarnica Master Florist Design, Tratinska 77, koja je odobrila posebne popuste za sve kupnje koje su obavile žene, te Nat-lva bodywork Shiatsu centar, Tratinska 44, koji je poklonio tri shiatsu tretmana te u svojem prostoru ugostio odvjetnika **Marina Domjanovića**, koji je za tu prigodu građankama poklonio dva sata besplatnog pravnog savjetovanja.

Malo dalje, u Parku Zvonimira Milčeca, održano je javno čitanje odabranih poglavlja ženske literature. Događaj je pripremila knjižničarka **Ana Rubić**, a čitale su **Mery Novosel** (novinarka), **Branka Hlevnjak** (povjesničarka umjetnosti), **Branka Donassy** (modna dizajnerica), **Željka Zdelar** (povjesničarka umjetnosti) te dvoje mlađih sugrađana koji su se spontano pridružili iz publike.

Čitanja u Parku Zvonimira Mičeca za Dan žena

Akcija je počela u ožujku, na Dan žena, a završit će lipnju, kad će brojne aktivnosti (vođene šetnje, radionice, ulični nastupi) oživiti Tratinsku i Ozaljsku ulicu

I, na samome kraju toga prilično hladnoga dana, došla je na red šetnja. To je bila šetnja kojom su aktivisti projekta željeli od Trešnjevčanki čuti kako one doživljavaju svoju osobnu vezu s Trešnjevkom, što misle o Trešnjevcima kao mjestu svojeg boravka i (li) rada te kako iz svojega ženskoga kuta vide svoj život i rad u ovome trenutku u našem kvartu.

S tom je namjerom pozvano 14 žena vrlo različite dobi, životnih priča i iskustava koje su tijekom šetnje Ozaljskom i Tratinskom ulicom okupljenima ukratko ispričale svoje priče.

U trešnjevačkoj povijesti ne možemo naći mnogo ženskih likova jer su žene tijekom povijesti često bile gurane u drugi plan. Usto, Trešnjevka je bila radnički kvart i u tome su okruženju žene uglavnom bile u ulogama supruga, majki i radnica, a to nisu bile uloge s kojima se ulazi u povjesne knjige ili zbog kojih se dobivaju ulice. Međutim, tijekom posljednjih desetljeća mnoštvo je žena živjelo i radilo na Trešnjevcima i sve su one, koliko god anonimne bile, utkale djelić sebe u kreiranje Trešnjevke kakvu imamo sada. Bile su junakinje svakodnevnog života.

NAJAVA PROJEKTA »TREŠNJEVKA SE BUDI!«

»Trešnjevka se budi!« je akcija kojom će članovi projekta »Mapiranje Trešnjevke« u subotu, 12. lipnja 2021., kroz aktivnosti poput vođenih šetnji, radionica i uličnih nastupa oživiti Tratinsku i Ozaljsku ulicu. U tijeku su razgovori sa stanovnicima i korisnicima lokalata kako bi upravo oni, uz vodstvo »Mapiranja Trešnjevke«, bili glavni akteri akcije čija je osnovna ideja razbuđivanje svih nas koji živimo te ulice. Jer upravo smo mi sami kovači svoje sreće, pokretači života tih ulica.

Dan žena početak šetnje

A junakinje šetnje toga dana bile su (abecednim redoslijedom):

Zorica Alaupović (89), studij arhitekture, voditeljica građevinarskog poduzeća u mirovini

Ksenija Banović (45), studij kroatistike te informacijskih i komunikacijskih znanosti, savjetnica za promociju obrazovanja u Agenciji za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih

Tihana Bertek (33), studij anglistike i povijesti umjetnosti, radi u udruzi »K-zona« (VoxFeminae)

Ana Buljan (38), studij povijesti i filozofije, magistra Studija za međunarodne odnose, poduzetnica i suvlasnica tvrtke 365 Coffee d.o.o. s lokalom Kaaribu Kaaawa u Ozaljskoj ulici

Markita Franulić (59), studij povijesti umjetnosti i talijanskog jezika, ravnateljica Tehničkog muzeja »Nikola Tesla«

Marta Kiš (41), studij slavistike i povijesti umjetnosti, voditeljica likovnog i novomedijiskog programa u kulturi Studentskog centra, članica Vijeća gradske četvrti Trešnjevka – sjever iz stranke »Zagreb je naš!«

Gordana Kovačević, poslijediplomski studij elektrotehnike, predsjednica kompanije Ericsson Nikola Tesla

Dunja Kučinac (31), studij povijesti umjetnosti i komparativne književnosti, članica kustoskoga kolektiva »Blok«

Ana Kutleša (35), studij povijesti umjetnosti i filozofije, članica kustoskoga kolektiva »Blok«

Ewomazino Margić Zizi (38), frizerka, vlasnica frizerskog studija Zizi braids u Tratinskoj ulici

Saša Martinović Kunović (55), studij likovne umjetnosti, voditeljica Galerije »Modulor« u Centru za kulturu Trešnjevka i članica uređništva »Mapiranja Trešnjevke«

Ivana Matak (47), studij ekonomije, shiatsu praktičarka, vlasnica obrta Nat-Iva u Tratinskoj ulici

Bulka Mećava (62), studij odjevne tehnologije, izraduje i prodaje vlastite kolekcije u svojoj trgovini Amrita Mistika u Tratinskoj ulici

Ingeborg Radimiri (57), studij engleskog jezika, predaje u IX. gimnaziji

Monika Vodopija (23), studentica druge godine studija dizajna pri Arhitektonskom fakultetu, smjer Vizualne komunikacije, radi za brend Biljkoborci s prodavaonicom na Novoj cesti

GLAS. *ljubavi* U CEKATEU

Ovom se praizvedbom nakon dvogodišnje stanke poznata hrvatska glumica makedonskih korijena Kostadinka Velkovska vratila na kazališnu scenu

Tekst: Zorana Ćetković
Foto: Toni Eterović

Ukoprodukciji Centra za kulturu Trešnjevka, Kazališne družine »Leda« i b GLAD produkcije održana je 1. travnja u dvorani CeKaTea praizvedba poetsko-glazbene predstave »Glas ljubavi«. Režiju potpisuje Boris Svrtan, dramaturgiju Vesna Đikanović, a produkciju Tadija Kolovrat. Glumačku izvedbu Kostadinke Velkovske pratio je glazbenik Toni Eterović, koji je zaslužan i za izbor glazbe. Ovom se praizvedbom nakon dvogodišnje stanke poznata hrvatska glumica makedonskih korijena Kostadinka Velkovska vratila na kazališnu scenu. Kroz interpretaciju poezije, glazbe i pjesama koje su posvećene najjačoj sili – ljubavi – glumica je još jednom potvrdila uspjeh dugogodišnje karijere.

»U vremenu kad u proljeće nismo znali bi li pogledavali više u zemlju ili u nebo, dok ljeta od previše pitanja koja vise u zraku kao da nije ni bilo, a u boje rujna već ulazile su sjena i praznina ulica i trgova i mi živimo kao bića straha, i nemir svijeta osjećamo kako pulsira uz nas, vidljiv je poput kože izložene na štapu, gdje nam je utočište od takve provale izopačene realnosti? Jesmo li spremni za takve grube provale? Poezija. Samo je poezija iskonski povezana s disanjem«, opisuje predstavu dramaturginja Vesna Đikanović.

»Bila sam jako uzbudjena pred nastup jer, zbog zdravstvenih razloga, dvije godine nisam bila na sceni. Inače, s Centrom za kulturu Trešnjevka povezana sam još od mlađih dana. Naime, na

drugoj godini Akademije dramskih umjetnosti stala sam na scenu CeKaTea i napravila prve profesionalne korake. Nakon toga suradnja se nastavila i na drugim projektima od kojih bih izdvajala i predstavu 'Svetica u tami'. Očekujemo reprize ove predstave kad se epidemiološka situacija popravi«, rekla nam je glumica i pjevačica Velkovska.

»Iznimno mi je dragو što sam sudjelovao u realizaciji ovog projekta i pomogao Kostadinki da se nakon dvije godine uspješno vrati na scenu. Publika je sjajno reagirala i veselim se budućim reprizama predstave«, podijelio je s nama svoje impresije izvršni producent Tadija Kolovrat.

Svoje dojmove opisao je i glazbeni producent i skladatelj Toni Eterović koji je posljednjih deset godina stalni suradnik Kostadinke Velkovske te je prilično pridonio glazbenom dijelu glumičine karijere.

»Sretan sam što naše prijateljstvo i stručna glazbena suradnja traje godinama, a ovaj je koncert dokaz tomu. Koncert je bio veoma uspješan, koristili smo siguran obrazac naše suradnje, a sve je bilo popraćeno kratkim izmjenama glazbenih numera hrvatskih i makedonskih šansonijera. Moj je izbor pao na nekoliko vlastitih autorskih radova te na nekoliko radova mojih kolega. Kombinacija makedonskih i hrvatskih autora dobitna je kombinacija. S ovim koncertom pobijedila je svoje nedavne zdravstvene tegobe i meni je čast biti dijelom toga«, zaključio je Eterović.

ZOOM-SUSRETI *zamijenili razgovore uživo*

U svojim dojmovima učenici su napisali da im se ovakvi virtualni susreti sviđaju i da su im pisci bili zanimljivi i simpatični. Svidjelo im se i što su mogli postavljati pitanja i na sva dobiti odgovore

Tekst: Darija Jurič
Foto: Darija Jurič

Književni susreti koje smo uvijek vrlo rado organizirali u našoj školi »Josipa Račića« preselili su se u virtualni prostor.

U suradnji s Centrom za kulturu Trešnjevka, a u povodu Festivala dječje knjige, održali smo pet *zoom-književnih susreta*. Kako nam epidemiološka situacija ne dopušta posjete i druženja u školi uživo, organizatori su se dosjetili ovakvog načina druženja i susreta s književnicima. Naravno, susret uživo nezamjenjiv je, ali u danim okolnostima i ovakvi virtualni susreti pokazali su se kao izvrstan način upoznavanja s književnicima i njihovim djelima. Živa riječ kojom pisac predstavlja svoju knjigu od neprocjenjive je važnosti za poticanje čitanja i razvoja motivacije kod učenika. Kad je pisac ujedno i ilustrator, onda njegovo predstavljanje i teksta i ilustracija izaziva kod učenika veliko divljenje, a kod nekih budi i poticaj da se sami okušaju u pisanju i ilustriranju slikovnica.

U školi smo tako uz pomoć aplikacije Zoom imali književne susrete s Dominikom Vukovićem (učenici 4. b razreda), Josipom Čekoljem (učenici 3. a razreda), Ksenijom Kušec (učenici 3. b razreda), Anom Pongrašić (učenici 1. b razreda) i Nikolinom Manojlović Vračar (učenici 1. d razreda). Moderatorica susreta bila je gospođa Višnja Gašparin iz Centra za kulturu Trešnjevka. Pisci su nam, svatko na svoj zanimljiv i osebujan način, predstavili svoje slikovnice. Na kraju susreta učenici su ih nagradili pjesmom koju su zajedno otpjevali.

U svojim dojmovima učenici su napisali da im se ovakvi virtualni susreti sviđaju i da su im pisci bili zanimljivi i simpatični. Svidjelo im se i što su mogli postavljati pitanja i na sva dobiti odgovore. Veliko zanimanje pokazali su i za ilustracije u slikovnicama i za proces nastanka slikovnice, ali najviše ih je zanimalo kad su književnici počeli pisati.

Dojam jednog učenika četvrtog razreda nakon književnog susreta s Dominikom Vukovićem i predstavljanja autorske slikovnice »Svetlana i sni o letu«
»Na online susretu bilo mi je jako zanimljivo i poučno. Naučio sam puno toga što prije nisam znao. Zapamtio sam jednu rečenicu koju je Dominik rekao, a to je da svatko od nas ima nešto u čemu će se pronaći.«

Veselimo se budućim druženjima s piscima koji kao ambasadori čitanja i na ovakav način najbolje ostvaruju svoje poslanje. Nadam se da ćemo u godini koja je proglašena Godinom čitanja imati još više prigoda za promicanje lijepo riječi i književnosti, da ćemo imati prigodu svim učenicima priuštiti barem jedno ovako lijepo i nezaboravno književno druženje. Na kraju zahvaljujemo i ravnatelju Centra, gospodinu Veselku Leutaru, na provođenju vrijednih kulturnih događanja.

GALERIJA »MODULOR«

TREŠNJEVKA ZA 10

Na izložbi je predstavljen izbor fotografija s nekoliko izložbi koje su bile postavljene u galeriji 2012. – 2020.

Tekst: Zorana Ćetković

Foto: Saša Martinović Kunović, Zorana Ćetković

14

Izložba fotografija pod nazivom »Trešnjevka za 10« otvorena je 29. siječnja u Galeriji »Modulor« u Centru za kulturu Trešnjevka, a mogla se razgledati do 20. veljače 2021.

Da slika govori više od tisuću riječi, potvrđuju i fotografije iz arhive galerije, nastale tijekom zadnjih desetak godina u sklopu fotoradionica i natječaja u CeKaTeovoj organizaciji.

FOTOGRAFIJA KAO HOBI

Fotografije iz arhive izabrali su i izložbu postavili fotograf Luka Mjeda i voditeljica galerije Saša Martinović Kunović. Autori fotografija, što profesionalci, što amateri, najčešće su i sami stanovnici Trešnjevke, iako im i onih iz drugih dijelova grada.

»Počeo sam se baviti fotografijom prije nekoliko godina. Kao rođeni Trešnjevčanin, prvo sam počeo fotografirati ono što mi je najbliže, a to je Trešnjevka. Kako sam sve bolje fotografirao, počeo sam slati fotografije na natječaje za izložbe u Galeriji »Modulor«, koje su uvijek bile fotografski kvalitetne, a otvorenja izložbi bila su odlična«, rekao nam je Branko Margetić, sudionik izložbe.

Na izložbi je predstavljen izbor fotografija s nekoliko izložbi koje su bile postavljene u galeriji 2012.–2020., a njihovi su nazivi: »Lice u lice« (2012.), »Moja lijepa Trešnjevka« (2015.), »Trešnjevački fotomaratona« (2018.), »Trešnjevački fotomaratona – Jarun« (2019.) i »Biografija grada – Potres u Zagrebu« (2020.).

»Imam mnogo hobija, a jedan je od njih i fotografiranje. Već sam u osmogodišnjoj školi, a potom i u gimnaziji, pohađala fototečajeve. Najčešće snimam gradske prizore, a kao stanovnici Trešnjevke ona mi je u prvom planu, da ne kažem na dlanu, jer stanujem na 13. katu. S balkona, uz malo sjevera, imam lijep pogled na sve strane Trešnjevke i šire. Motivi su isti, a opetnisu, mijenjaju se kroz doba dana, kroz godišnja doba. To me je potaknulo da već nekoliko godina slažem digitalni fotoalbum 'Trinaestikat, metamorfoza okoliša', podijelila je s nama sudionica izložbe Božica Trnka.

RAZNOLIKOST ŽIVOTA

»Imam osjećaj da sam u životu prošetao cijelom Trešnjevkom

uzduž i poprijeko te uočio stotine začudnih scena i situacija koje su bile vrijedne fotografiranja. I ova izložba, 'Trešnjevka za 10', makar retrospektivna i postavljena s već viđenim fotografijama, može se upijati istim intenzitetom kao i neka omiljena glazba u kojoj se svakim preslušavanjem 'između redaka' pronalaze novi očaravajući tonovi ili nijanse. Uz brojnost autora i njihovih uradaka u desetogodišnjoj arhivi Galerije 'Modulor', sa zadovoljstvom uviđam da sve to bogatstvo i raznolikost života oko nas ne prolazi zalud mimo mnogih od nas«, zaključio je sudionik izložbe Goran Pinter.

Na izložbi su, osim već navedenih, izlagali: Mario Anić, Davor Kobeščak, Dragutin Staničić, Vanja Radovanović, Dario Klašnja, Marijana Žvan Ivičić, Fredy Fijačko, Jasminka Klemenčić, Goga Gerl, Boris Svrtan, Marijana Penava, Goran Kauzlarić, Hrvoje Delić, Mislav Nikolac, Sanjin Barković, Goran Štefančić, Vesna Špoljari i Branka Dimić.

URBANA OBNOVA

POTPUNA PREOBRAZBA TREŠNJEVAČKE TRŽNICE

Tekst: Tatjana Gržan

Foto: Studio FM Arhitektura

15

Centralna pozicija Trešnjevke mamac je za mnoge. Stoga je ovo jedan od najgušće naseljenih zagrebačkih kvartova koji se već godinama lomi pod svakodnevnim priljevom stanovništva. No, i to bi se moglo uskoro promijeniti, barem kad je riječ o tržnici i njezinom okolnom prostoru kojima se smiješi potpuna preobrazba.

Potkraj 2020. godine proveden je urbanističko-arhitektonski natječaj »Prostor središta Trešnjevke« na kojem je odabранo najbolje idejno rješenje cjelokupnog prostora s naglaskom na inovativnim rješenjima, održivosti i urbanoj regeneraciji prostora. Među 13 prijavljenih projektnih ideja jedna se posebno izdvojila. Rad je to arhitektonskog ureda Studio FM Arhitektura koji je ocijenjen najboljim.

»Nit vodilja projekta 'Prostora središta Trešnjevke' urbana je preobrazba zapuštenog javnog prostora, rješavanje najvećih problema kvarta, prometa i manjka zelenih površina, povećanje vri-

jednosti javnih prostora, otvaranje vizura, stvaranje trga ispred crkve sv. Josipa, spajanje pješačkih površina južno i sjeverno od Tratinske i povezivanje prostora središta Trešnjevke u nedjeljivu cjelinu«, objašnjava Frana Milaković iz Studia FM Arhitektura.

VELIK POTENCIJAL KVARTA

Trešnjevka je kvart s velikim potencijalom u neposrednoj blizini centra grada, a činjenica da na prostoru Trešnjevke – sjever obitava oko 60.000 stanovnika i da dnevno preko tržnice prođe jednako toliko automobila, nije nimalo olakšala zadatku arhitektima.

»Postulat nedjeljivosti javnih prostora, koji čini okosnicu našeg urbanističkog rješenja, najbolje pokazuje našu namjeru da svijetli prostori čine jednu skladnu cjelinu. Unutar obuhvata možemo reći da imamo tri elementa koja čine cjelinu. To su sjeverne zelene površine, tržnica i južni javni park«, objašnjava Milaković.

Urbanističko rješenje temelji se, dakle, na urbanoj preobrazbi ne samo prostora tržnice, nego i prostora koji okružuje žilu kucavicu našega kvarta. Posebice se to odnosi na supstandardnu gradnju u Dobojskoj ulici, kao i nedefinirane prostore uz Ozaljsku ulicu, na primjer, nepostojaće trga ispred crkve sv. Josipa.

Okosnicu i polaznu točku urbanističkog rješenja središta Trešnjevke čini regulacija prometa.

»Naše se prometno rješenje temelji na jasnoj podjeli prometa prema vrsti i zasebnom rješavanju neometanog funkcioniranja istih. Da bismo pomirili tramvajski/javni, cestovni, biciklistički i pješački promet na ovako složenom prometnom čvorишtu, uvođimo nekoliko izmjena

u prometni sustav. To postižemo uvođenjem kružnog toka oko Parka Zvonimira Milčeca te sveobuhvatnim rješavanjem problema parkiranja na prostoru čitavog obuhvata na način da se izvedu dvije podzemne etaže s garažnim mjestima čime će se zadovoljiti potrebe za parkiranjem korisnika sadržaja tržnice te stanara okolnih zgrada koji su trenutačno prisiljeni parkirati se na prometnim površinama. Usto, posebnu pažnju poklonili smo uklapanju svih sadržaja koje će nova tržница imati – već spomenutoj javnoj garaži, denivelirani zatvoreni dio tržnice kako bi se mogao koristiti dulji dio dana i kroz čitavu godinu, neovisno o vanjskim klimatskim uvjetima, polivalentne dvorane, restorane i kafiće koji se, kao i prostor za prodaju, lako mogu širiti na trg koji se formira istočno od tržnice i zajedno s njom čini nedjeljivu cjelinu«, upoznaje nas s cijelim konceptom Milaković.

Sama tržница zamišljena je više na tragu komunalne opreme kvarta, tj. servisa, a manje na tragu impozantnog objekta. Radi se o modernom rješenju koje će osvježiti postojeći ambijent, povećati zelene površine i potaknuti urbani razvoj Trešnjevke. Imperativ je održiva gradnja koja podrazumijeva suživot čovjeka i prirode. Stoga će novo središte Trešnjevke biti prepuno zelenih površina, a posebno atraktivno trebali bi izgledati ozelenjeni neboderi koji će »nadgledati« novo središte.

Povezivanjem javnih površina te većom količinom zelenila daje se odgovor na opću devastaciju prostora u ostatku kvarta. Uređenjem i podizanjem kvalitete ovog javnog prostora izravno, a i neizravno, utječe se na povećavanje kvalitete

okolnih, kako javnih, tako i privatnih prostora. Stvara se prostor po mjeri čovjeka.

ČEKA SE ODLUKA SKUPŠTINE

Ako se pitate kad možemo očekivati prve građevinske radove, točan datum još ne postoji. Naime, na temelju rezultata natječaja i programa gradskog projekta, slijedi usvajanje odluke o realizaciji i odluke o izradi urbanističkog plana uređenja u Gradskoj skupštini. Izrada urbanističkog plana uređenja prostora središta Trešnjevke preduvjet je za realizaciju svih zahvata u prostoru: nove zgrade trešnjevačke tržnice, planiranih zona javne namjene te zona mješovite i poslovne namjene.

»Trenutačno je u fazi ugovaranje izrade urbanističkog plana uređenja s autoricama prvonačala građenog rada. Donošenje urbanističkog plana uređenja u Gradskoj skupštini možemo očekivati potkraj 2021. godine, a potom slijedi izrada projektne dokumentacije za tržnicu i javne prostore«, objašnjavaju iz Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj grada.

Nositelj je i investitor gradskog projekta »Prostor središta Trešnjevke« Grad Zagreb, odnosno trgovačka društva u vlasništvu Grada. Budući da se radi o urbanoj obnovi prostora koja se temelji na principima održivosti i zelenog razvoja, planira se izvore sufinanciranja tražiti iz fondova Europske unije.

KANU KLUB »KONČAR«

70 godina kluba s obale jarunskog jezera

Klub je sudjelovao na svjetskim i europskim prvenstvima, olimpijadama, a iznjedrio i nekoliko svjetskih prvaka

Tekst: Zorana Ćetković
Foto: Branka Dimić

Posjetili smo Kanu klub »Končar« koji je smješten na Kajakaškom prilazu 2 na obali jezera Jarun i koji slavi svoj 70. rođendan. Klub je osnovala tvrtka Končar 1951. godine radi rekreacije svojih radnika, ali s godinama je klub štiro svoju djelatnost pa danas svim građanima nudi zanimljiv sadržaj. Sportski savez Grada Zagreba i tvrtka Končar finansijski potpomažu klub, a aktivnosti svojim snagama, znanjem i iskustvom održavaju volonteri entuzijasti.

Posebnost je kluba u tome što nudi jednako kvalitetan i sportski i rekreacijski sadržaj. Trenirati su pozvani svi, u dobi od šest godina pa dokle god se osjećaju vitalnim, a preduvjet je, naravno, da znaju plivati. Rekreativci i mlađe kategorije sportaša kreću s treninzima kad toplije vrijeme dopusti, a zimi vježbaju na suhom i u bazenima. Stariji sportaši veslaju i po

niskim temperaturama. Čamci se, unutar obje kategorije, razlikuju s obzirom na svrhu. Oprema za djecu i rekreativce osigurana je samim članstvom.

Klub je sudjelovao na svjetskim i europskim prvenstvima, olimpijadama, a iznjedrio i nekoliko svjetskih prvaka među kojima je i trener Tomislav Hohnjec koji aktivno trenira sportsku selekciju kluba. Također, organizatori su i Kajakaškog maratona Brežice – Zagreb koji se održava svakog listopada već 51 godinu.

Treninzi se održavaju na jezeru Jarun, a često i na Savi.

»Iako u Hrvatskoj nema prikladne rijeke za treniranje, imamo olimpijce«, istaknuo je Zoran Marković, predsjednik kluba. Iako ovaj sport slovi za »muški«, u klubu je i jedna istaknuta vrhunska sportašica. Također, za sve školarce organizirali su i proljetnu besplatnu školu kajaka.

»Osim što treniranje blagotorno utječe na čovjekovo zdravlje, članovi se povezuju s prirodom pa time i opuštaju. Željeli bismo povećati broj članica te time pokazati kako ovaj sport nije rezerviran samo za muškarce. S tom smo idejom bili organizatori i velike besplatne akcije za žene kojoj su se odazvale njih 54«, objasnila nam je Branka Dimić, potpredsjednica kluba.

Članovi kluba sudjeluju i u drugim aktivnostima kao što su razna predavanja o prirodnim znamenitostima, zajednički izleti u prirodu, a imali su i nekoliko izložbi vlastitih fotografija. Također, klub surađuje s INmusic festivalom, točnije, ustupa im svoju zelenu površinu na korištenje tijekom koncerata.

Treninzi su dva puta tjedno, a termine odabiru sami članovi. Rekreativci su treninzi ponedjeljkom, srijedom i petkom u 10 sati te utorkom i četvrtkom u 18 sati.

RTL – NACIONALNA TELEVIZIJA IZ KVARTA

18

DO VAŠEG DOMA IZ KRAPINSKE 45

Ova medijska kuća ima 350 radnika, osam kanala te brojne internetske platforme

Tekst: Tatjana Gržan

Foto: RTL

Dopustite mi da vam u sljedećih nekoliko redaka predstavim sedamnaestogodišnjaka čijem uspjehu zavide mnogi njegovi vršnjaci. On je strastveni putnik i uvijek u skladu s trendovima. Predani je radnik, spreman postaviti leđa za one najugroženije, čije priče vjerno prenosi iz dana u dan. Omiljen je u društvu, a zabava mu je srednje ime. On svakodnevno posjećuje vaš dom, živi u Krapinskoj 45 i ponosno nosi titulu nacionalne televizije. Ovo je priča o RTL-u, medijskoj kući s 350 radnika, osam kanala te brojnim internetskim platformama koje posjećuje tisuće korisnika.

»Početak emitiranja, 30. travnja 2004. godine, dočekali smo s točno 100 zaposlenih, a program je već tad jasno pokazivao da je u Hrvatsku došao televizijski kanal koji će mijenjati povijest. Uz informativne emisije, tu su bile i magazinske emisije koje su donosile priče običnih ljudi, a RTL je imao i prvi *talk show* u Hrvatskoj – 'Sanju'. Jeden od najvažnijih formata sigurno je bio 'Big Brother', emisija s kojom su *reality showovi* ušli na velika vrata i koje je publika odlično prihvatile. Usto, na našem programu prikazana je i prva hrvatska sapunica 'Zabranjena ljubav'», kaže s RTL-a. Prisjećaju se da su zapravo prvih nekoliko mjeseci poslovali iz prostora na Zrinjevcu. U ljeto iste godine sele se u Krapinsku ulicu, gdje se nalaze i danas.

NAJVEĆA MEDIJSKA GRUPACIJA

Ova najveća medijska grupacija od samih početaka ima jasno definiranu viziju, misiju, vrijednosti i kulturu. Sve je utkano u svakodnevni rad zaposlenika koji nerijetko žive svoj posao. To

najbolje znaju reporteri koji su se dosad javljali iz raznih krajeva svijeta: Tajlanda, Indonezije, Kine, Jordana, Irana, Afganistana, Meksika, Brazila, Izraela, Saudijske Arabije, Ujedinjenih Arapskih Emirata, SAD-a...

»Naše informativne emisije: 'RTL Vijesti', 'RTL Danas', 'RTL Potraga' te 'RTL Direkt' za cilj imaju pravodobno, objektivno i točno informirati građane te im dati sve strane jedne priče. Svaka od tih emisija ima svoju ciljanu skupinu koja ih redovito prati. Uspjeh je u profesionalnosti i angažiranosti urednika, reportera i tehničke ekipe koja svaki dan donosi informacije čak i u nemogućim uvjetima. Najbolji je primjer tomu protekla godina u kojoj je zbog globalne pandemije izazvane virusom COVID-19 bilo vrlo teško dolaziti do sugovornika i priča. U godini koju su obilježila i dva snažna potresa, zagrebački i petrinjski, RTL-ovi reporteri bili su na licu mjesta i uživo se javljali kako bi gledateljima prenijeli sva relevantna događanja«, ponosno objašnjavaju s RTL-a.

Koliko je izazovno uvijek biti u središtu zbivanja, zna poznato lice s televizijskih ekrana, urednik i voditelj Tomislav Jelinčić, koji je na RTL-u od njegovih početaka u Krapinskoj 45.

»Moje je novinarstvo počelo na Trešnjevcima iako sam tad živio na Ferenčici. Naime, u IX. gimnaziji, popularnoj Dobojskoj, bio sam urednik školskog lista *Bohem* i tamo se zaljubio u novinarstvo, a ta ljubav traje i danas, i dalje na Trešnjevcima. Sjećam se kao jučer prvih 'Vijesti' na RTL-u s kojima je prije 17 godina i počelo emitiranje RTL-a u Hrvatskoj. Iako sam prije toga imao sedam godina iskuštva rada na HTV-u, uzbudjenje, pa i trema, bila je velika jer nam je svima stalo da uspije. Danima smo iskušavali sve situacije, kadrove, načine prezentiranja vijesti, javljanja uživo, kojih do dolaška RTL-a gotovo da u hrvatskom eteru i nije bilo, iako to vjerujem danas zvuči čudno i nezamislivo. RTL je donio velike promjene i u kvaliteti slike i u načinu prezentacije«, prisjeća se Jelinčić.

Uz reprezentativan informativni program, RTL se tijekom godina pokazao i kao popularno odredište kad je u pitanju zabava. Kvalitetu njegovih *reality showova* publiku je prepoznala odavno, a upravo je ona ta koja potiče neprestano razvijanje novih projekata.

»Najdugovječniji zabavni format svakako je 'Ljubav je na selu', koji iz sezone u sezonom osvaja publiku. Vrlo je uspješan projekt i 'Život na vagi', koji je u pet sezona prikazivanja postao više od televizijske emisije. Postao je projekt za bolji i zdraviji život koji ukazuje na društvene probleme s kojima se susreću pretile osobe. Tu su još i emisije poput 'Braka na prvu', 'Gospodina Savršenog', 'Superpara' te mnogih drugih, a svima je njima zajedničko to što se svaki gledatelj pred malim ekranima zapravo može naći u situaciji u kojoj se nalaze i kandidati šoua. Nikako ne smijemo izostaviti 'Večeru za 5' koja je u sadašnjem izdanju, sa sela, najdugovječnija kulinarska emisija u zemlji«, navode s RTL-a.

SNIMALI I U TAJLANDU

Iako je baza ove medijske kuće na Trešnjevcima, u prirodi novinarskog posla i televizijske produkcije stalno je mijenjanje lokacije. Tako RTL ima svoj studio i u Jadran filmu u zagrebačkom kvartu Dubrava, a – ovisno o potrebama pojedinih emisija – odlazi se i na razne druge lokacije u Hrvatskoj. Na primjer, peta sezona »Života na vagi« snimana je u Staroj Kapeli u Slavoniji. Nerijetko se dogodi da se snima i izvan granica Hrvatske, a jedna od sigurno najupečatljivijih lokacija bila je Tajland, gdje se snimala peta sezona »Big Brothera«.

U nastojanju da ide u korak sa svim digitalnim promjenama današnjice, RTL neprestano širi svoje djelovanje izvan televizijskih okvira. Tako u svojoj grupi internetskih portala ima Net.hr s regionalnim portalima, portal općeg interesa, RTL.hr koji se bavi sadržajem vezanim uz televizijske i kompanijske segmente, te Žena.hr, portal namijenjen ženskoj populaciji.

»Jedan je od novijih i svakako najopsežnijih digitalnih projekata online platforma PLAY Premium, koja se nalazi u sklopu besplatne platforme RTL play i koja ima više od milijun registriranih korisnika i kao takva, najveća je u zemlji«, ističu s RTL-a te dodaju kako ništa navedeno ne bi bilo moguće bez zaposlenika, koji su ujedno i njihova najveća snaga.

Upravo je to točka na »i« s kojom završavamo priču o ovom ambicioznom sedamnaestogodišnjaku iz kvarta. Gledamo te i dalje!

Branka Ančić: Cjepiva su čudo znanosti

Ni jednog trenutka
nisam dvojila. Imam
povjerenja u znanost
i sretna sam što se
danас cijepljenjem
možemo zaštитiti od
brojnih bolesti od kojih
se nekada umiralo

20

Tekst: Vesna Rems Dobrin
Foto: Vesna Rems Dobrin

Kad su potkraj 2020. godine iz Pfizera došle prve doze cjepiva protiv bolesti COVID-19, Europa je odahnula. Znanstvena zajednica govorila je o svjetlu na kraju tunela, građani su se veselili povratku stariм životnim navikama i činilo se da ćemo napokon epidemiji reći zbogom. Cjepiva su tog 27. prosinca 2020. godine dostavljena svim državama Europske unije, a cijepljenja prvih Europljana pratile su bljeskalice kamera uz pljesak vodećih ljudi iz zdravstva i politike.

U Hrvatskoj se taj veliki događaj odigrao na Trešnjevcima, u domu umirovljenika u Drenovačkoj ulici. Cjepivo je primila gospođa Branka Ančić, stanarka doma, umirovljena farmaceutska

tehničarka koja je radni vijek započela u Plivi, a završila u Vinogradskoj bolnici.

»Ni jednog trenutka nisam dvojila. Imam povjerenja u znanost i sretna sam što se danas cijepljenjem možemo zaštитiti od brojnih bolesti od kojih se nekada umiralo«, kaže Branka te dodaje kako je već u najranijem djetinjstvu doživjela tragediju koja ju je obilježila za čitav život. Naime, kad je imala samo šest godina, od tuberkuloze su joj umrli mama, tata i sestra.

»Bilo je to vrijeme kad nije postojalo cjepivo protiv TBC-a, nije se besežiralo kao danas i ljudi su umirali. I ja sam bila zaražena, ali, eto, nekim sam čudom preživjela i oporavila se, dok su svi moji poumirali u Bolnici za plućne bolesti u Rockefellerovoj, koja i danas na istoj lokaciji radi.«

O njoj su tada brigu preuzezeli njezini baka i djed koji su stanovali u Horvačanskoj pa je Branka završila Osnovnu školu Horvati, koja je tad bila škola na kraju grada. »Sjećam se«, govori Branka, »kako su preko puta škole, na mjestu današnjeg Studentskog doma 'Stjepan Radić', bila polja kukuruza.«

Kad se poslije udala, živjela je u Novoj cesti, nedaleko od svojeg današnjeg doma, doma

umirovljenika. Trešnjevka joj je prirasla srcu. Iako ima djecu, unuke i čak dvoje praunika za koje je jako vezana, sretna je i voli svoj život u domu. »Moj pokojni suprug i ja puno smo planinarili, skijali, pa i danas ponekad krenem s nordijskim štapovima u šetnju, napravim đir preko Brozove, Magazinske i natrag do doma.«

»Mladima bih poručila neka se ne boje i neka se cijepi«, zaključila je. Istaknula je kako je prošla godina bila izrazito teška za sve, a za osoblje doma ima samo riječi hvale. »U domu je bilo zaraženih koronavirusom, ljudi su umirali. Osoblje doma – od ravnateljice do njegovateljica, spremičica, medicinskih sestara, kuvara – zdrušno se i požrtvovno brinulo o nama stanařima. Bilo je dana kad su i mnogi od osoblja bili na bolovanju ili u samoizolaciji, a oni preostali, zdravi, potezali su dvostruko. Zahvaljujući tomu, većina nas starih dobro je prošla i hvala im na tome.«

S veseljem je spomenula kako rado čita *Glas Trešnjevke* te da je u njemu doznala kako je uređenje sanitarnih čvorova u inače starom objektu doma prije nekoliko godina finansiralo upravo Vijeće gradske četvrti iz proračuna za male komunalne akcije.

EKIPA KOJA JE UDAHNULA NOV ŽIVOT ŽELJEZNIM FRANCEKIMA

Teme biraju po dogovoru i lokaciji, često spontano na licu mjesta. Nadahnuće pronalaze u životnim situacijama i stvarima koje vole – filmovima, glazbi, književnim djelima, igrama ili pak gradskim simbolima

Tekst: Tatjana Gržan
Foto: Pimp My Pump

Zeljezne pumpe za vodu s kraja 19. i početka 20. stoljeća, popularno nazvani francenci, od davnina imaju važnu ulogu u životu mnogih naših sugrađana. Pumpe su dugi niz godina bile glavni izvor vode mnogim domaćinstvima bez vodovoda i mjesto okupljanja. Često postavljene uz tržnice ili raskrižja predstavljale su esenciju života. Za one malo mlađe, one su simbol bezbrižnog djetinjstva i usputna stanica iz parka.

Danas su brojni »željezni patuljci«, kako ih neki od milja zovu, uklonjeni s ulica našeg grada, a oni koji su ostali, često su oronuli. Kako bi im još jed-

nom udahnuli život, osnovan je kolektiv uličnih umjetnika pod imenom »Pimp my Pump« – skupina nepokolebljivih entuzijasta i zaljubljenika u sve što naše ulice može učiniti ljepšima.

»Na ideju oslikavanja pumpi došli smo moj prijatelj Ljuba i ja, sad već davne 2014. godine. Svakim ih je danom bilo sve manje, a ove koje su ostale, davno su prešuile i svojom se neuglednošću stopile s asfaltom. Nekoć nužna svakodnevnicanije smjela propasti zbog našeg ignoriranja. Tako smo oslikali prvu u Kranjčevićevu, a ostalo je povijest«, prisjeća se Boris Bare, jedan od predstavnika kolektiva »Pimp my Pump«.

Teme biraju po dogovoru i lokaciji, često spontano na licu mjesta. Nadahnuće pronalaze u životnim situacijama i stvarima

koje vole – filmovima, glazbi, književnim djelima, igrama ili pak gradskim simbolima. Svakom francetu pristupaju otvorena uma s idejom pretvaranja svijeta u šarenije i pozitivnije mjesto koje njeguje svoju baštinu.

»U kvartu, a to smatram Stariom Trešnjevkom, oslikali smo ih četiri, i to svaku po više puta. Na žalost, te su jedine preostale. Ljudima je bio drag Snjegovićna Novoj cesti, Mondrian u Kranjčevićevu, a meni osobno jedna od najdražih je Tram 12 u Žumberačkoj«, otkriva nam Boris.

Peteročlanoj ekipi s Trešnjevke pumpe nisu jedina preokupacija. Dugih su pet godina radili na projektu »Art park« u centru grada koji će ove godine biti na Ribnjaku. Usto, trenutačno su zaokupljeni novim angažmanom po imenu »Ulični triptih«.

»Uz neke tekuće projekte, oslikavamo murale po Hrvatskoj, a ove godine imamo u planu vraćanje svojim počecima. U pregovorima smo s Turističkom zajednicom grada Zagreba i jedva čekamo ponovno krenuti s oslikavanjem pumpi. Ideje su spremne i uskoro krećemo u realizaciju«, otkriva nam Boris.

Jedno je sigurno, dok je ovakvih pojedinaca, tradicija neće biti zaboravljena. Željezni francenci žive i dalje, sad u nekom novom, ljepšem rahu spremni ispričati svoju priču budućim naraštajima.

Željeznicom u trešnjevačku budućnost

Iako se željeznički kolosijeci pružaju kilometrima oko nje, Trešnjevka ima pristup, i to vrlo loš, samo do jedne jedine željezničke stanice – Zapadnoga kolodvora

Tekst: Vanja Radovanović

Foto: Vanja Radovanović

Željeznica obgrijuje Trešnjevku već više od 150 godina sa sjeverne i istočne strane i mnogi taj njezin čelični zagrljaj vide kao veliki problem Trešnjevke. No, to ne mora biti tako. Željeznica može Trešnjevcima donijeti i neke prednosti!

Iako se željeznički kolosijeci pružaju kilometrima oko nje, Trešnjevka ima pristup, i to vrlo loš, samo do jedne jedine željezničke stanice – Zapadnoga kolodvora.

A što kad bi tih stanica bilo više? I kad bi pristup do Zapadnoga kolodvora bio lakši?

Već više od 30 godina u planu je gradnja željezničkih stanica u smjeru juga u Ulici grada Vukovara i kod Savskoga mosta. Tako bi, na primjer, s Jaruna mogli tramvajem doći do Savskoga mosta (na tramvajsку stanicu koja bi bila smještena tik do željezničke), sjesti na prigradski

vlak koji vozi, recimo, svakih 15 minuta pa za 10 minuta već biti na Glavnom kolodvoru, za 15 minuta u Velikoj Gorici, a za manje od pola sata u Sesvetama i Zaprešiću.

Uzmimo zatim za primjer Trešnjevački plac. Ako trebate na istok ili zapad, treba vam 10 minuta pješice kroz još bolje uređenu Trakoščansku ulicu do suvremenog pothodnika kojim stižete na peron Zapadnoga kolodvora i vaš prigradski vlak. A ako želite u smjeru juga, za manje od 10 minuta ugodnom šetnjom po Šetalištu Jurja Gagarina do južnog ulaza na stanicu kod Ulice grada Vukovara gdje vas čeka vlak prema jugu. A ako vam se žuri ili ste umorni ili ste možda starije životne dobi, tad između te tri točke (plac i dvije stanice) vozi minibuz koji će vas u tek nekoliko minuta prevesti trasom Plac – Vukovarska – Andrašecova – Brozova – Z. kolodvor – Nova cesta – Plac. Jasno, ako se vozite biciklom, na svim tim trima željezničkim stanicama imat ćete natkriveni čuvani parkirni prostor.

Naravno, svim tim vezama (tramvaj, autobus, vlak) vozite se jednom prometnom kartom.

Mislite da je to nemoguće?

Beč i Graz imaju takve sustave već desetak i više godina. Zašto ne bismo takvu ideju preuzeli od njih? Karlovac je ne tako davno također dobio novu željezničku stanicu, Karlovac grad, neposredno uz centar grada, na lokaciji na nasipu koja jako podsjeća na onu kod Ulice grada Vukovara. Zašto nešto takvo ne bismo mogli imati i mi, Trešnjevcani?

Mogućnosti ima puno, a nisu sve ni tako skupe. Metro je super stvar, ali je neizmjerno skupljio od navedenih prometnih rješenja koja bi u kraćem razdoblju dala, vjerujemo, dobre rezultate.

Stoga, dobro poslušajte kad vam kandidati za gradonačelnika budu predstavljali svoje programe, podržite moguće i održive programe umjesto megalomanskih i teško (ako uopće) izvedivih.

U potrazi za smisalom

S jedne strane, skloni smo naviknuti se na ono dobro što imamo, prestanemo to i primjećivati i cijeniti. S druge strane, valjda srećom, svaku ćemo patnju lakše podnijeti ako u njoj vidimo smisao

Piše:
Dubravka Miljković

Uova, recimo to pristojno, izazovna vremena, češće nam se nameću ona velika pitanja tipa: »Je l' TO – to?« Je li to pravi smisao života? S jedne strane, skloni smo naviknuti se na ono dobro što imamo, prestanemo to i primjećivati i cijeniti. S druge strane, valjda srećom, svaku ćemo patnju lakše podnijeti ako u njoj vidimo smisao. Jedna od najupečatljivijih takvih životnih priča svakako je ona Franklova. Viktor Frankl (1905. – 1997.) rođen je Beču, u židovskoj obitelji. Završio je studij medicine i specijalizirao psihijatriju. Međutim, s dolaskom nacizma zabranjen mu je rad, a nakon nekoliko godina cijela je obitelj deportirana u Auschwitz. Tamo su ih poslije razdvojili: Frankla su poslali u Dachau, a suprugu u Bergen-Belsen (gdje je i umrla). Kad se potkraj travnja 1945. godine Frankl vratio u Beč, nastavio je s psihijatrijskom praksom i predavanjima. Kad bi ljudi čuli kakve je sve strahote preživio, znali su ga pitati zašto se nije ubio. Odgovarao je da mu je snagu davala želja da dozna što mu je s obitelji i nada da će ih ponovo vidjeti. U tome je video smisao svoje patnje (Inače, preživjela je jedino sestra koja je poslije emigrirala u Australiju). Svoj kasniji rad Frankl je posvetio logoterapiji (grč. *logos*: smisao), tj. pomagao je ljudima u krizi da pronađu smisao i prežive. Ako je taj

smisao uspio pronaći čovjek u koncentracijskom logoru, onda može i svatko od nas u suočavanju s problemima i krizama svakodnevnog života. Naravno, to nije uvijek lako; ponekad to i ne možemo sami i ne treba nas biti sram potražiti pomoći.

Život uvijek ima smisla, ali taj smisao niti je isti za svakoga, niti je isti kod jedne osobe u različitim razdobljima života. Ipak, pokazalo se da ljudi koji osjećaju da njihov život ima smisla imaju neki izazovni cilj u koji ulaze svoju životnu energiju; žive u skladu sa svojim vrijednostima, imaju samopoštovanje (tj. osjećaj vlastite vrijednosti) i samopouzdanje (vjeruju da radom mogu ostvariti cilj, a usput i svladati moguće prepreke). Esad, kakve bi to aktivnosti mogle pridonijeti osjećaju smisla (a time i životnom zadovoljstvu i sreći)?

U jednom istraživanju analizirali su zapise dvjestotinjak povjesnih faca (znanstvenika, umjetnika, političara) na temu smisla života. Najviše njih smatra kako je smisao života uživati u trenutku, u životnom putovanju. Tako je R. W. Emerson poticao svoje čitatelje da se što češće smiju i cijene ljepotu, a Janis Joplin u jednoj svojoj pjesmi pjeva: »Moraš to postići dok još možeš.« Na drugom je mjestu ljubav prema drugima i pomaganje drugima. U tom smislu, Gandhi je izjavio: »Moja utjeha i moja sreća je u služenju svim ljudima, zato jer je božanska bît suma

života svih ljudi.« Za mnoge je mudraca život jednostavno misterija. Albert Camus kaže: »Ne znam ima li ovaj svijet smisao, ali znam da ja ne znam što je taj smisao i da mi nije moguće doznati ga.« Za neke (cinike) život zapravo nema smisla. G. B. Shaw ga je usporedio s bolescu i ustvrdio daje jedina razlika između dva čovjeka u tome u kojoj fazi bolesti žive život. Za duhovnjake (npr. Majka Tereza i Dalaj-Lama) smisao je života služiti Bogu, neki žele pridonijeti nečemu većem od njih samih, neki vide smisao u ostvarenju svojih potencijala, a za neke je život – absurd, jedna velika šala, kao što reče Bob Dylan ili kao što kaže C. Darrow: »Život je brod koji po pučini svaki val i svaki vjetar baca amo-tamo, brod koji ne plove ni u kakvu luku, brod bez kormila, bez kompasa, bez kapetana, brod koji jednostavno neko vrijeme puta izgubljen u valovima...« A kad smo kod valova i smisla, pogledajte film »Podiviljalo more« (Adrift, 2018.). Snimljen je prema istinitom događaju: dvoje jedriličara, Tami i Richard, jedre od Tahitijskog prema Kaliforniji. Nakon 18 dana upadnu u razorni uragan (valovi viši od 12 metara, vjetar 260 kilometara na sat!) koji ih, ono, porazbacava... Bez veze su, bez kormila... Tami iz mora izvuče teško ozlijedenog zaručnika i naredni 41 dan borci se s brodom i sa sobom... Dok istražujete njezin smisao, razmislite i o svom...

Vlado Kalembert:

U moje vrijeme dečki iz Trnja sa strahom su išli na Trešnjevku

Tijekom sedamdesetih nama iz Trnja bilo je dosta opasno doći na Trešnjevku. To je bilo doba gradskih fakina i postojali su veliki antagonizmi između kvartova. Danas mi je to smiješno, ali da mi je netko tad rekao da će živjeti na Trešnjevcima, zvučalo bi mi nevjerojatno

Tekst: Zorana Ćetković

Foto: Hrvoje Serdar, Vladimir Kalembert

Ovog smo proljeća popili online kavu s jednim od najpoznatijih pjevača ovih prostora. Stihovi velikih hitova »Ja nisam kockar«, »Vino na usnama« i »Ana« pjevaju se i danas, a Vlado Kalembert otkrio nam je kakvi su Trešnjevčani susjadi, zašto nije postao slikar i vjeruje li u romantiku....

GT: *Trnjansku adresu zamjenili ste trešnjevačkom. Kako je Trešnjevka utjecala na vaše umjetničko stvaranje?*

— Da, ja sam odrastao na Trnju gdje sam živio do svoje 26. godine. Ove će godine biti točno 26 godina da živim i na Trešnjevcima. Nama iz Trnja sedamdesetih je godina bilo dosta opasno doći na Trešnjevku. To je bilo doba gradskih fakina i postojali su veliki antagonizmi između kvartova. Danas mi je to smiješno, ali da mi je netko tad rekao da će živjeti na Trešnjevcima, zvučalo bi mi nevjerojatno.

GT: *Vaše male trešnjevačke navike?*

— Već dugo godina živim životom glazbenika. Noć je moje doba dana tako da malo dulje spavam, a onda je golem gušt popiti »jutarnju« kavu s frendovima iz kvarta.

GT: *Posebna šetnijica, kafić, park ili neki dio Trešnjevke koji predstavlja vašu malu oazu?*

— Kako sam napustio sve sportske aktivnosti, svaki drugi dan s jednim frendom šećem po gradu, i to sedam, pa nekad i 12 kilometara. To mi je super. Održava mi kakvu-takvu kondiciju, a ujedno mi šetnja gradom vraća slike iz rane mladosti kad sam znao izlaziti na tada atraktivna mesta. Kako je tad automobil bio rijetka pojava, išao sam pješke.

GT: *Kakvi su Trešnjevčani kao susjadi?*

— Savršeni. Imam odlične susjede u kući, kao da sam ih birao, a s dečkima iz kvarta imam odlična druženja. Oni su stari Trešnjevčani i davno smo zakopali ratne sjekire.

GT: *Zašto glazba, a ne slikarstvo?*

— U osnovnu školu sam išao na uglu Savske i Koturaške. Nemam pojma kako se danas zove. Bio sam dosta povučen klinac i volio sam crtati i

slikati. Bio sam uvjeren da će ići u školu za primjenjenu umjetnost. No, odjedanput je eksplodirala moderna električarska glazba i kad sam prvi put čuo tadašnje rock-sastave, bio sam općinjen. Naravno, nije to zahvatilo samo mene. Mislim da je tada svaka ulica imala bar dva benda. Krenuo sam na čagu na Vrbik. Tamo su tad svirali moji idoli Grupa 220 i to mi je bilo super. Danas sam ponosan jer sam s njima frend.

GT: *Uz koju se vrstu glazbe privatno opuštate?*

— Poslije osnovne škole krenuo sam u glazbenu školu i 13. gimnaziju, koja je bila kod mene na Trnju. Mislim da je to sad osnovna škola. Veliki sam ljubitelj klasične glazbe. Kako sam imao sreću da sam osamdesetih proputovao dobar dio svijeta, s turneja po tadašnjim zemljama Istočnog bloka donio sam doma velike količine ploča klasičke. Imam baš lijepu zbirku.

GT: *Glazbeni uzor?*

— Pa dugo sam profesionalac i izvodim vlastite skladbe, tako da već dugo nemam nekakve uzore, ali sam, kad me glazba zarobila kao klinca, slušao, naravno, The Beatles, Led Zeppelin, Deep Purple i mnoge druge.

GT: *Gotovo sve vaše pjesme ljubavnog su karaktera. Jeste li promijenili mišljenje o romantici tijekom godina?*

— Ne, ja se već dosta godina osjećam kao sredovječni tinejdžer. Prijе toga bio sam samo tinejdžer. Kad ste to, fura vas samo ljubav. Naravno, kao puno mlađi bio sam jako zaljubljive prirode tako da sam pravio samo takve pjesme. Danas sam samo zaljubljive prirode i nastavljam u istom stilu. Ponosni sam otac dečka od 14 godina i sva mi se ljubav okrenula prema njemu. Sad se on počinje zaljubljivati i tako ja s njim krećem ispočetka.

GT: *Sjećate li se neke posebne anegdote s nekim od vaših obožavatelja?*

— Nisam nikad volio taj izraz »obožavatelj«. Mi smo kao grupa Srebrna krila imali zaista jako puno ljudi koji su nas voljeli, ali mislim da smo više bili kolateralni dobitnici tog vremena. To je bilo vrijeme lijepljenja postera po zidovima, kupovanja ploča i voljenja nekih izvođača. Mislim da smo se samo našli u pravo vrijeme na pravom mjestu. I kad na neki način postanete dio nečijeg odrastanja, on vas, eto, tako kao malo više voli.

GT: *Koja vam je vaša pjesma najdraža?*

— Uh!? Nikad nisam volio to pitanje.

GT: *Glazbeno surađujete s bivošom suprugom.*

— S Anom Rucner imam 8 godina braka i dijete. Kako sam ju upoznao u počecima njezine glazbene karijere, a ja sam već imao veliko iskustvo, naročito u tonskim studijima, bilo je logično da se uključim u to što ona radi. Iako smo razvedeni, ja i danas vrlo aktivno sudjelujem u mnogim njenim radovima.

GT: *Pokazuje li sin Darian afinitet prema glazbi?*

— Dariana jako dugo, još otkako je bio jako malen, interesiraju zvučnici, pojačala i stvari vezane uz glazbu. Samo sviranje zapravo ga nikad nije interesiralo. U posljednje vrijeme jako se fura na rock, i to na isti koji sam ja nekad slušao. To, naravno, nema veze sa mnom. Nikakav utjecaj s moje strane nije bio. Mislim da je dio njegove generacije otkrio tu glazbu i počinje je slušati u sve većem broju. Shodno tomu, prije mjesec dana zamolio me da ga počnem učiti svirati gitaru. Što će se u perspektivi dogoditi, nemam pojma.

GT: *Moto koji vas vodi kroz život?*

— Idi za srcem, ali nikad ne ostavljam razum izvan dohvata ruke.

LUŽNIČKA ULICA

ULICA KOJA NIKAD NIJE POSTOJALA

Ulica je ucrtavana u mnoge gradske planove između 1934. i 1961., i to vjerojatno zato što je jednom, negdje bila planirana. U stvarnosti međutim ona nikad nije realizirana

Tekst i foto: Vanja Radovanović

Neke ulice ulaze u povijest po važnim događajima koji su se u njima dogodili, po osobitim građevinama koje ih krase ili su ih krasile, po ljudima ili mjestima po kojima nose imena, pa čak ponekad i po bizarnostima koje su vezane uz njih.

No, rijetko je koja ulica poznata po tome što nikad nije postojala – a baš je takva Lužnička ulica na Staroj Trešnjevcu. To je ulica koja je ucrtavana u mnoge gradske planove između 1934. i 1961. (dakle, tijekom skoro 30 godina!), i to vjerojatno zato što je jednom, negdje bila planirana. U stvarnosti međutim ona se nikad nije realizirala i od nje, odnosno prostora na kojem se trebala nalaziti, danas nije ostalo bogznašto: tek duguljasta parcela na kojoj su dugo rasle voćke, a danas je prepuna iskopane zemlje i građevinskih ostataka obližnjih kuća.

TIJEKOM MEĐURAĆA

Pogledajmo malko u prošlost. Razdoblje između dva svjetska rata bilo je vrijeme najbržeg razvoja Trešnjevke, njene prve urbanizacije. To je doba kad se, osobito uza željezničku prugu, na sjeveru i istoku, grade mnogobrojne manje tvornice, radionice, skladišta u kojima se zapošljava velik broj radnika koji trebaju smještaj. Najsromičniji se snalaze za smještaj kako znaju i umiju pa mnogi od njih grade na brzinu sklepane barake u kojima je život bio izuzetno težak. Tijekom godina nastale su prave male favele takvih kućeraka, a neke se i danas mogu vidjeti: Cesargradska ili

pak neke od ulica južno od zgrade IX. gimnazije i Srednje ekonomске škole u Dobojskoj.

Vrhunac urbanizacije Stare Trešnjevke zbio se između 1930. i 1935. godine. Naime, tad je (1930.) osnovana Trešnjevačka tržnica, a nešto poslije (1935.) na Trešnjevku dolazi tramvaj – sagrađena je pruga kroz Tratinsku i Ozaljsku ulicu te nova remiza koja je ostala trajan i prepoznatljiv znak cijelog kvarta. Iste godine kreće i radovi na gradnji prvih kuća u Naselju Prve hrvatske štedionice, jednom od najboljih primjera organizirane stanogradnje toga vremena u Zagrebu, koje je u međuvremenu i zaštićeno kao važna arhitektonsko-urbanistička cjelina.

U to vrijeme, od 1930. nadalje, na području sjeverno od Ozaljske ulice nastaje niz kratkih ulica koje spajaju Ozaljsku sa Zvečajskom i koje su gusto ispunjene obiteljskim kućama i njihovim vrtovima. To je prostor na kojem su dodijeljena prva imena ulica po utvrđama i dvorcima šire zagrebačke okolice, po kojima je, napoljetku, nazvana većina ulica šireg dijela Stare Trešnjevke. Neke su od tih ulica šire (poput Okićke ulice), a neke uže (poput Slavetičke ulice) ili čak vrlo uske (poput već spominjane Cesargradske) i teško je reći zašto su neke od njih ovakve, a neke onakve. Vjerojatno je tomu tako zbog položaja parcela i pristupnih cesta.

ULICA OSTALA VOĆNJAK

A nešto širi prostor između Žumberačke i Podgorške ulice očito je u glavama gradskih planera bio zamišljen kao prostor za još jednu ulicu, Lužničku. U nekim je kartama ucrtana kao dvosmjerna, od Zvečajske i od Ozaljske, a na nekim drugima prikazana je kao slijepa ulica, otvorena tek prema Zvečajskoj.

A što je bilo u stvarnosti, to možemo dozнати tek iz razgovora sa stanovnicima obližnjih ulica. A njihove priče kažu sljedeće. Cijeli teren na kojem su nastale ulice toga kvarta bio je na početku u vlasništvu obitelji Kosec i Puntijar iz Gračana koje su

ga postupno iznajmljivale zainteresiranim koji su na tim parcelama gradili kuće. U kući koja je sagrađena na izlazu zamišljene Lužničke na Ozaljsku živjela je obitelj Hlad, a ona je, ako se naši sugovornici dobro sjećaju, posjedovala i parcelu na kojoj je trebala biti i ulica. No, ta ulica nikad nije sagrađena. Na njoj je cijelo vrijeme, od tih 1930-ih pa sve donedavno bio voćnjak ograđen visokom žičanom ogradom. Kasniji vlasnik te kuće i voćnjaka bila je obitelj Kralj. Rudolf (zvaní Rucek) Kralj te njegov sin Ivica doselili su se s Gornjega grada nakon što se Rudolf rastao od žene (druga varijanta priče kaže da je žena umrla prije njihova doseljavanja).

Gospod Rudolf bio je po zanimanju maler tj. ličilac i bio je dobar majstor. Po pričanju tadašnjih stanara susjednih ulica, obitelj je živjela povučeno i nisu se puno družili sa susjedima, a tadašnja djeca pamte voćnjak koji ih je mamio svojim plodovima, no Rucek ih je tjerao kad bi pokušali ući u njega.

I to je ono što smo dosad uspjeli doznati. Voćnjak je već dugo zapušten, a tijekom građevinskih radova na susjednim kućama parcela je korištena za odlaganje građevinskog materijala i trenutačno je zapuštena.

Za vas koji želite istražiti položaj ulice na terenu, ona se nalazi iza kuće na kućnom broju Ozaljska 44, gdje se već nekoliko godina nalazi frizerski salon Funky Frizz. S druge strane, iz Zvečajske, prostor je ulice bolje vidljiv – u nju bi se ulazilo između trafostanice i nekadašnje radionice pored obiteljske kuće tamnocrvene boje. Ovih je dana čak moguće i zaviriti na tu parcelu jer je šikara koja je pokrivala taj pristup lani iskrčena.

A ono što bi nas, kao istraživače povijesti i sadašnjosti Trešnjevke, zanimalo jest sljedeće: Znate li možda vi, dragi čitatelji, još nešto o toj ulici koja nikad nije postojala? Imate li možda neku staru fotografiju te ili susjednih ulica ili možda znate i neku priču o toj ulici ili o stana-rima susjednih ulica koju nismo spomenuli u ovome članku?

Glavna urednica
Zorana Četković

Zamjenica glavne urednice
Anita Končar

Art-direktor
Trpimir Jeronim Ježić

Kolumnistica
Dubravka Miljković

Lektura
Ana Stipčić

Suradnici
Vesna Rems Dobrin, Vanja Radovanović, Tatjana Gržan, Darija Jurić

Fotografija na naslovnicu
Vanja Radovanović

Nakladnik
Centar za kulturu Trešnjevka

Park Stara Trešnjevka 1

10 000 Zagreb

Časopis izlazi uz finansijsku podršku Grada Zagreba i potporu vijeća gradskih četvrti Trešnjevka-sjever i Trešnjevka-jug

Za nakladnika
Veselko Leutar

Dinamika izlaženja
kvartalno

Telefon
01 30 27 411

Faks
01 30 24 247

E-adresa
glastresnjevke@cecate.hr

MB
3239632

Žiro-račun
ZABA
2360000-1101429565

Naklada
5000 primjeraka

ISSN
1846-503X

CE
KA
TE

Centar
za kulturu
Trešnjevka

www.cekate.hr